

V Bratislave, 6.3.2026

Sekcia správy nehnuteľností
Magistrát hlavného mesta Bratislava
Primaciálne námestie 1
814 99 Bratislava

Žiadosť o nájom nebytového priestoru

Predmet nájmu: návštevnícko-interpretačné centrum v Kochovej záhrade, 1422 zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra C, k.ú. Staré Mesto (804096), obec Bratislava-Staré Mesto

Doba nájmu: 6 rokov s možnosťou predĺženia

Výška nájomného: 1 euro mesačne

Energie: v réžii NT so zastropovaním a po dohode v prípade využívania časti interpretačného centra širokou verejnosťou (voda – toalety)

Účel

Vízia: Vytvorenie priestoru na kultúrno-vzdelávacie aktivity v unikátnej historickej lokalite Kochova záhrada v Starom Meste. Budovanie povedomia o potrebe ochrany biodiverzity v mestskom prostredí, prepájanie historickej lokality záhradnej architektúry s tematikou duševného zdravia. Propagácia osobnosti Karla Kocha a jeho životného odkazu. Pravidelné zapájanie verejnosti a firemných dobrovoľníkov do údržby Kochovej záhrady. Pokračovanie spolupráce s inými mestskými organizáciami, občianskymi združeniami a dobrovoľníkmi.

Kochova záhrada bude aj vďaka fungovaniu návštevnícko-interpretačného centra stabilizovaným, odborne spravovaným a verejnosti otvoreným prírodno-kultúrnym areálom, ktorý prepája environmentálne vzdelávanie, históriu miesta, komunitné aktivity a podporu

duševného zdravia. Záhrada sa stane modelovým príkladom kvalitnej správy historickej zelene v mestskom prostredí.

Zámer: Prevádzkovanie návštevnícko-interpretačného centra v Kochovej záhrade za účelom poskytovania kultúrno-vzdelávacích aktivít pre verejnosť a školské skupiny a usporadúvanie dobrovoľníckych brigád pre firemných a ďalších dobrovoľníkov s cieľom dlhodobej udržateľnosti obnovenej významnej historickej záhrady a vytvorenia pozitívneho vzťahu obyvateľov a návštevníkov Bratislavy k ich kultúrnemu a prírodnému dedičstvu, ktoré Kochova záhrada reprezentuje.

Prehľad plánovaných aktivít:

1. Kultúrno-vzdelávacie aktivity

Aktivity pre školské skupiny

Vzdelávacie programy pre materské, základné a stredné školy zamerané na environmentálnu výchovu, históriu záhrady a významné osobnosti späté s jej vznikom a rozvojom, najmä osobnosť Karola Kocha.

Programy môžu zahŕňať:

- Poznávanie biodiverzity záhrady – interaktívne objavovanie druhov rastlín, stromov, krov, liečivých bylín, vtákov, hmyzu a drobných živočíchov s využitím pracovných listov a pozorovacích pomôcok
- Zážitkové učenie v teréne – určovanie rastlín, práca s jednoduchými botanickými kľúčmi, pozorovanie vtáctva
- Tvorivé dielne – výroba hmyzích domčekov, vtáčích búdok, bylinkových mydiel, prírodných sviečok alebo semienkových bômb
- Programy o liečivých rastlinách – spoznávanie tradičného bylinkárstva a prírodnej medicíny
- Historické workshopy – príbehy o vzniku záhrady, jej význame pre mesto a popularizácia odkazu Karla Kocha formou dramatizácie, rolových hier či tematických prechádzok

- Sezónne programy – jar v záhrade, jesenný zber plodov, význam opel'ovačov, klimatická zmena v mestskom prostredí

Možné je vytvorenie dlhodobého edukačného cyklu „Záhrada počas roka“, kde sa školské skupiny vracajú v rôznych ročných obdobiach a sledujú premenu prírody.

Aktivity pre verejnosť

Programy pre širokú verejnosť s cieľom prehĺbiť vzťah k prírode, histórii a kultúrnemu a prírodnému dedičstvu záhrady:

- Komentované prehliadky s odbornými sprievodcami
- Tematické prechádzky – liečivé rastliny, architektúra záhrady, vtáctvo v meste
- Prednášky a diskusie o ochrane prírody, mestskom záhradníctve, klimatickej odolnosti miest
- Scénické čítania a komorné kultúrne podujatia (literatúra, poézia, hudba v prírodnom prostredí)
- Letné kino alebo malé akustické koncerty s dôrazom na komorný charakter a rešpektovanie prírodného prostredia
- Workshopy udržateľného života – kompostovanie, permakultúra, pestovanie byliniek
- Rodinné dni v záhrade – tvorivé dielne pre rodičov s deťmi, poznávacie hry, piknikové popoludnia

Aktivity na podporu duševného zdravia a mindfulness

Využitie prírodného prostredia záhrady ako priestoru pre regeneráciu, spomalenie a duševnú pohodu:

- Mindfulness prechádzky v prírode s odbornými lektormi
- Jemná joga, dychové cvičenia a meditácie pod holým nebom
- Arteterapia a prírodné tvorivé dielne
- Záhradná terapia (hortiterapia) pre seniorov, školy alebo zraniteľné skupiny
- Tiché rána v záhrade – vyhradené hodiny pre pokojné individuálne rozjímanie
- Programy pre pedagógov a firemné tímy zamerané na prevenciu vyhorenia

Tieto aktivity môžu byť realizované aj v spolupráci s odborníkmi na psychológiu, terapiu a vzdelávanie

2. Dobrovoľnícke aktivity

Pokračovanie a rozširovanie spolupráce s firmami, komunitami a jednotlivcami pri organizovaní dobrovoľníckych dní.

Možné formy zapojenia:

- Firemné dobrovoľnícke dni – údržba zelene, výsadba stromov a krov, čistenie areálu
- Adopcia záhona alebo stromu firmou či komunitou
- Komunitné brigády pre verejnosť (jar/jesenné upratovanie záhrady)
- Dobrovoľní sprievodcovia a animátori programov
- Zbierky rastlín alebo materiálu na tvorivé dielne
- Zapojenie študentov environmentálnych a záhradníckych odborov do praxe

Dobrovoľnícke aktivity môžu byť doplnené o krátke vzdelávacie vstupy, aby sa spojila praktická pomoc s budovaním vzťahu k miestu a jeho histórii.

Koncepcia aktivít:

Národná kultúrna pamiatka Kochova záhrada je výnimočná historická záhrada nachádzajúca sa v centre mesta. Na Slovensku ide o ojedinelý príklad zachovanej pôvodnej nemocničnej záhrady z medzivojnového obdobia, ktorá sa spája s významnými osobnosťami slovenských dejín ako bol chirurg Karel František Koch, známy záhradný architekt Josef Mišák, ktorý navrhol výsadbu Arboréta Mlyňany či autor mohyly M.R. Štefánika architekt Dušan Samuel Jurkovič. Sme presvedčení, že takáto vzácna lokalita akou je Kochova záhrada si zaslúži pozornosť a záujem verejnosti a je nutné upozorňovať na jej historický, architektonický, botanický a umelecký význam prostredníctvom kultúrno-vzdelávacích aktivít, ktoré má Národný Trust v pláne organizovať. Aktivity chceme realizovať aj s pomocou našich pravidelných dobrovoľníkov, ktorí sa tiež zúčastňujú na iných nami usporadúvaných podujatiach, ako je napríklad Víkend otvorených parkov a záhrad alebo prehliadky Rómerovho domu. Záujem pokračovať v spolupráci máme aj s inými mestskými organizáciami a občianskymi združeniami ako je Mestská knižnica v Bratislave, Bratislavské dobrovoľnícke centrum, Jednota dôchodcov na Slovensku, ako aj s firmami, pre ktoré organizujeme dobrovoľnícke brigády - napríklad firma IQVIA.

Financovanie:

Rozvoj záhrady a plánovaných aktivít chceme postaviť na kombinácii viacerých zdrojov, aby sa znížila závislosť od jedného zdroja financovania:

1. Verejné zdroje

- Mestské a regionálne granty
- Grantové programy mesta Bratislava (kultúra, životné prostredie, komunitné projekty)
- Granty Bratislavského samosprávneho kraja

Ministerstvá SR

- Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky – podpora kultúrnych a pamiatkových projektov
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky – environmentálne programy
- Ministerstvo školstva Slovenskej republiky – vzdelávacie aktivity

2. Európske zdroje

- Európska únia – programy ako:
  - Erasmus+ (vzdelávanie, mobilita, partnerstvá škôl)
  - Program LIFE (životné prostredie a klíma)
  - Interreg (cezhraničná spolupráca)
- Environmentálne grantové schémy financované z eurofondov
- Plán obnovy a odolnosti (výzvy podporujúce zeleň a komunitné priestory)

3. Nadácie a súkromné granty

- Nadácia VÚB – kultúrne dedičstvo
- Nadácia Pontis – komunitné a firemné partnerstvá
- Ekopolis Foundation – environmentálne projekty
- Nadácia ZSE – komunitné granty

4. Firemné partnerstvá

- dlhodobí partneri (adopcia časti záhrady)
- podpora konkrétnych podujatí
- financovanie revitalizačných prvkov
- zamestnanecké granty

5. Vlastné príjmy

- symbolické vstupné na špeciálne podujatia
- workshopové poplatky
- členské príspevky „Klubu priateľov Kochovej záhrady“
- darcovský program
- 2 % z dane
- Otvorenie transparentného účtu vo Fio banke

Predpokladaný finančný model:

- 40 % granty (mesto, štát, EÚ)
- 30 % firemné partnerstvá a súkromné nadácie
- 30 % vlastné zdroje a príjmy

Aktivity Národného Trustu n. o. v Kochovej záhrade od roku 2007

V prílohe č.1 prikladáme aj prehľad hlavných aktivít, ktoré Národný Trust n. o. (NT) dlhodobo realizoval v Kochovej záhrade v Bratislave od roku 2007. Ide o syntézu našich vlastných zdrojov, dostupných verejných informácií, tlačových správ NT a aktivít zaznamenaných v médiách.

S pozdravom

Mgr. Michaela Kubíková

Riaditeľka

Národný Trust n.o.

Ďakujeme, že aj s Vašou pomocou môžeme darovať minulosti budúcnosť!

Národný Trust n.o., Poštová adresa: Hlboká cesta 966/9, 811 04 Bratislava 1, Tel. 0907 296 724,

e-mail: nt@nt.sk, www.nt.sk, IČO 42000408, DIČ 2022279589

Príloha č. 1: Aktivity Národného Trustu n. o. v Kochovej záhrade od roku 2007

1. Ochrana a záchrana pamiatkových hodnôt

- Vytrvalé upozorňovanie na zanedbaný stav Kochovej záhrady a jej ohrozenie developerskými zámermi.
- Iniciovanie odborných posudkov, štúdií a apelov, ktoré prispeli k tomu, že územie záhrady a blízkej Kochovej vily ostalo predmetom pamiatkovej ochrany.
- Aktívne podávanie pripomienok v konaniach týkajúcich sa vlastníctva, ochrany a budúceho využívania záhrady.

2. Pravidelné sprístupňovanie záhrady verejnosti

- Organizácia komentovaných prehliadok pre širokú verejnosť, odborníkov, školy a mestské inštitúcie.
- Pravidelná účasť v podujatí Víkend otvorených parkov a záhrad, počas ktorého NT umožnil verejnosti vstup do inak neprístupného priestoru.
- Výklad o histórii záhrady a jej majiteľoch a tvorcoch, architektúre Kochovho sanatória a samotnej záhrady, dendrologických hodnotách a potrebe zachovania areálu.
- Vypracovanie plánu interpretácie Kochovej záhrady v rámci SK AU INTERREG projektu s názvom Mestá.Záhrady.Rozmanitosť – Bratislava a Viedeň sa spolu zelenajú.

3. Dobrovoľnícke aktivity v záhrade

- Organizovanie dobrovoľníckych brigád zameraných na:
  1. odstránenie náletovej zelene,
  2. základnú údržbu a čistenie prístupových chodníkov,
  3. inventarizáciu drevín a zdravotný stav vegetácie,
  4. stabilizáciu niektorých prvkov mobiliáru.
- Spolupráca s arboristami a odborníkmi na historické parky pri monitoringu stavu stromov a ich sponzorskom ošetrovaní v rámci Víkendu otvorených parkov a záhrad.

4. Popularizácia a odborná osveta

- Publikovanie článkov, štúdií a blogových príspevkov o Kochovej záhrade.

- Spolupráca s médiami, aby sa téma zachovania záhrady dostala do verejného priestoru.
- Prednášky o hodnotách záhrady na odborných podujatiach a konferenciách.

5. Snaha o dlhodobé riešenie vlastníctva a obnovy

- Podpora rokovaní so štátom, mestom a samosprávou s cieľom dosiahnuť odkúpenie, prenájom alebo zverenie záhrady verejnému sektoru.
- Predkladanie koncepcií možného využitia záhrady ako kultúrno-prírodného pracoviska pre verejnosť.
- Advocacy tlak smerom k ochrane územia pred necitlivou výstavbou.
- Popísanie Memoranda o spolupráci pri obnove a prezentácii Kochovej záhrady s Hlavným mestom SR Bratislavou

6. Zapojenie do medzinárodných aktivít

- Využívanie európskych sietí historických parkov (napr. European Garden Heritage Network) na zviditeľnenie Kochovej záhrady ako ohrozenej pamiatky.
- Účasť na grantových výzvach a partnerstvách, ktorých cieľom bola obnova a oživenie historických parkov (napr. vyššie spomínaný INTERREG projekt, v rámci ktorého došlo k obnove Kochovej záhrady).